

NOUTUSKU

1/2003

SUOMEN NOUTAJAKOIRAJÄRJESTÖ RY:n JÄSENLEHTI
FINLANDS RETRIEVERORGANISATION RF:s MEDLEMSTIDNING
<http://www.noutajat.com>

CHESAPEAKEKERHO -

CHESAPEAKEKLUBBEN RY.

Teksti: Anita Soinjoki

Anita Soinjoki

Gun Holmström (av Komsalö kennel) toi ensimmäiset chesapeakelahden-noutajapennut Suomeen 1976. Näistä uros Eastern Water's Jeremy Squam jatkoi matkaansa Ruotsiin ja narttu Eastern Water's Winnepesaukee jäi Suomeen. Vuonna 1978 Winne astutettiin Ruotsista tuodulla Chutney-nimisellä uroksella ja ensimmäinen pentue, 3 urosta ja 7 narttua syntyi kesäkuussa. Jo siinä vaiheessa Gun oli äärettömän tarkka yhteydenpidossa pennunostajiin, koska tiedettiin rodun eroavan varsin paljon muista noutajaroduista. Hän halusi olla varma, että uudet omistajat saisivat mahdollisimman paljon apua koiran kasvatuksessa. Ensimmäinen pentutapaaminen järjestettiin syksyllä -78 Malmin ampu-

maradalla Helsingissä, muistaakseni paikalla oli koko pentue yhtä Ruotsiin myytyä narttua lukuunottamatta.

Ruotsista ja Englannista tuotiin -70 luvun lopulla ja -80 luvun alussa koiria vahvistamaan kantaa ja uusiin chessieomistajiin pidettiin yhä jatkuvasti yhteyttä puhelimitse ja kirjeitse sekä järjestämällä tapaamisia. Juuri näihin aikoihin alettiin puhua rotukerhojen perustamisesta. Golden Ring ja Labradorikerho perustettiin ja heti näiden jälkeen keväällä -81 Chesapeakekerho - Chesapeakeklubben Gun Holmströmin johdolla. Gunne toimi myös kerhon puheenjohtajana ja lehden päätoimittajana ensimmäiset vuodet. Pienenä kuriositeettina voitaneen todeta, että kerhon pu-

heenjohtajana on kahdessakymmenessä vuodessa ehtinyt toimia vain yksi mies kolmen vuoden ajan, loput puheenjohtajat ovat olleet naisia!

OMA LEHTI JA CHESSIETREFFIT

Kerhon tarkoituksena oli alusta alkaen toimia yhdyssiteenä chessieomistajien välillä, jakaa tietoa koulutuksesta sekä seurata rodun kehitystä ulkomailla. Kerho julkaisi alussa neljä kertaa vuodessa CHESSIE-lehden, mutta -90 luvun lopulla lehti ei ole ilmestynyt yhtä usein johtuen taloudellisista syistä. Kerhossa on ollut koko sen olemassaolon ajan noin 40 varsinaista jäsentä ja kymmenisen perhejäsentä. On sanomattakin selvää, että tällaisella jäsenmäärällä ei ole mahdollista saada kovinkaan suurta "pääomaa" toimintaan varsinkaan, kun lehden painatuskulut ovat viime vuosina nousseet huimaavasti. Kerhon hallitus onkin viime vuosina panostanut vuosittaisiin Chessietreffeihin ja niiden tasosta ei ole haluttu tinkiä. Talkoohenki (jonka muuten väitetään kuolleen Suomesta?!) on kaikkien vuosien ajan ollut mahtavaa!

Alussa mainitsin ensimmäisen pentutapaamisen vuonna 1978 ja siitä kerrasta lähtien Chessietreffit ovatkin olleet rodulle vuoden kohokohta. Treffeille on aina pyritty saamaan sekä rodun hyvin

Agnes ja Selma ovat lähdössä veneilemään

Noutoharjoituksia Chessietreffeillä vuonna -85

Anita Soinjoki

tunteva ulkomuototuomari tai kasvattaja arvostelevaan epävirallisen näyttelymme että noutajien (mieluiten sellaisen, jolla on kokemusta chessieistä) koulutukseen hyvin perehtyneen henkilön arvostelevaan epävirallisen metsästystestin. Kerho on onnistunut saamaan vierailulle useita tunnettuja "vanhoja" chessiekasvattajia, USA:sta tulivat mm. Janet & Daniel Horn (Eastern Water's) sekä Mildred Buchholtz (Chesachobe's), joka arvosteli kerhon 10-vuotisjuhlanäyttelyn. Englannista Mrs. Joyce Munday (Sharland) on vierailut treffeillämme useaan otteeseen, viimeksi vuonna 2001, kun hän arvosteli 20-vuotisjuhlanäyttelymme sekä myös metsästystestin. Hän kirjoitti treffeistämme myös lyhyen artikkelin englantilaiseen "DOG WORLD"-lehteen. Muista englantilaisista kasvattajia/tuomareista mainittakoon vielä Janet Morris (Penrose) ja Molly Barker (Chesepi), joka on tulossa ensi kesänä toistamiseen Suomeen.

YHTEISTYÖ MUIDEN POHJOISMAIDEN KANSSA

Yhteistyö muiden Pohjoismaisten Chesapeakekerhojen kanssa toimi loistavasti ensimmäisinä vuosina, kävimme toistemme treffeillä ja jalostuneuvojat pitivät yhteisiä kokouksia. Ikävä kyllä yhteistyö kärsi huomattavasti sen jälkeen kun Suomessa todettiin rabiestapauksia ja rajat sulkeutuivat koirilta. Tietojen vaihtoa jatkettiin kuitenkin sen jälkeenkin, ruotsalaiset kasvattajat ovat vieläkin usein treffeillämme nähtyjä vieraita, mutta suomalaiset chessiekasvattajat menettivät valitettavasti mahdollisuuden käyttää ruotsalaisia ja norjalaisia uroksia jalostukseen pitkäksi aikaa.

Kerhon järjestämät treffit lienevät paras mahdollisuus täällä Suomessa tavata useampi rodun edustaja kerralla. Vuosien mittaan useat ulkomuototuomareiksi valmistuvat ovat käyneet tutustumassa chessieihin. Monet suomalaiset ulkomuototuomarit ovat myös arvostel-

leet näyttelymme, Kirsti ja Aatos Wuorimaa olivat varsinkin alkuvuosina korvaamaton apu treffeillämme, samoin Tobina Nyman ja Erja Elg. Eeva Rautalalle kerho on ikuisen kiitoksen velkaa kaikesta osallistumisestaan niin treffeihin kuin kerhoiltoihin.

KATSAUS MENNEESEEN JA KATSE TULEVAAN

Kun luon katsauksen kuluneisiin vuosiin voin todeta, että kerho on onnistunut tehtävässään pitää yhteyttä chessieomistajiin, auttaa ja neuvoa koulutuksessa sekä pitää yllä suhteita kasvattajiin muissa maissa. Chesapeakekalahennoutaja on rotu johon joko rakastuu loppuelämäkseen tai sitten ei. Tämä näkyy jäsenluettelossa: suuri osa jäsenistä on ollut mukana kerhon perustamisesta asti, toinen tai kolmas chessie on jo perheenjäsenenä ja metsästyskaverina. Huonona puolena jäsenten pienessä vaihtuvuudessa voidaan pitää sitä seikkaa, että moni "vanha" chessieomistaja muistaa vielä liiankin hyvin alkuaikojen vastoinkäymiset

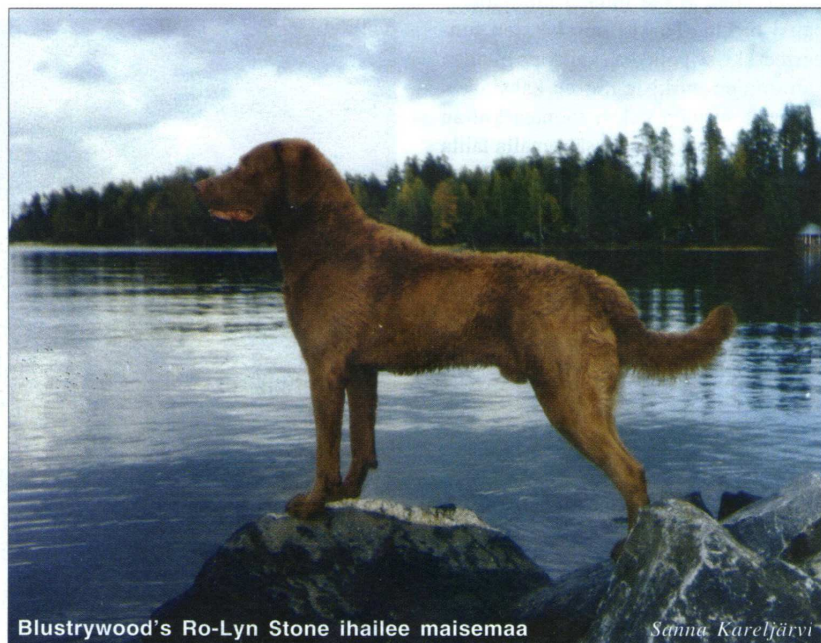
suhteessa muihin noutajaharrastajiin. Ennakkoluulot rotua kohtaan olivat hyvin voimakkaat. Ei ollut mitenkään epätavallista että sai kuulla kommentteja kuten: "No et sä tota ainakaan ulkonäön takia ostanut!" "Onpa karmeen näkönen, onks se niin vihanen kun väitetään?" Koulutuksissa katsottiin muiden pentujen hampaita, chessiepentuun ei uskallettu koskea! Nämä esimerkit ovat aivan tosia ja vain murto-osa siitä mitä itse aikanaan koin. Tätä taustaa vasten ei ehkä ole niin ihmeellistä, ettei rodun edustajia kovin paljon näy koulutuksissa ja kokeissa.

Aika on kuitenkin muuttunut, ihmiset ovat muuttuneet ja uusia rotuja tuodaan jatkuvasti maahan, joten chessiekään ei enää ole mikään kummajainen. Toivonkin, että kerhon uudet jäsenet tulevaisuudessa pystyvät luomaan lämpimän suhteen SNJ:n ja etsimään entistä enemmän yhteistyömahdollisuuksia.

John Barker omien Chesepiekasvattajiensa Maddien, Smilerin, Libbyn ja Piperin kanssa Partridge Shootissa Yorkshiresissa

Anita Soinjoki

Blustrywood's Ro-Lyn Stone ihailee maisemaa

Sanna Kareljärvi

CHESAPEAKELAHDEN- NOUTAJAN

ROTUMÄÄRITELMÄN TULKITSEMINEN

Ismo Willström

*Millie Buchholzin pitämän luennon pohjalta muistiin kirjoittanut
ja kääntänyt: Anita Soinjoki*

Julkaistu CHESSIE - lehdessä 1/92.

Millie Buchholz Chesachobee's kennelistä kutsuttiin reilut kymmenen vuotta sitten Suomeen viettämään Chesapeakekerhon 10-vuotisjuhlaa. Treffeillä oli yksi ilta omistettu rotumääritelmästä pidettävälle esitelmälle. Millie ei pitänyt tavanomaista esitelmää, vaan esitti joukon kysymyksiä ja väittämiä joihin kuulijoiden piti vastata. Niistä selvitettiin hyvin, lisäksi aiheesta käytiin laajaa keskustelua ja saatiin selitykset sellaisiin asioihin, jotka olivat epäselviä. Kun otetaan huomioon että Millie oli tuolloin jo 70 vuoden ikäinen kasvattaja/tuomari, joka itse on ottanut ensiaskeleet elämässään chessiestä tukea ottaen (kuten myös hänen isänsä ennen häntä!) en usko, että häntä parempaa henkilöä löytyy puhumaan näistä asioista. Vaikka esitelmästä on jo vierähtänyt tovi aikaa, eivät asiat sinällään ole yhtään vanhentuneet.

On muistettava että chesapeake-
lahdennoutajan rotumääritelmä on kirjoj-
tettu nimenomaan käyttökoiraa varten.
Yksinkertaistettuna asia voidaan ilmaista
siten, että kaikki koirassa on keskiko-
koista, siinä ei ole mitään liioiteltua –
paitsi turkki. Turkki on chessien tun-
nusmerkki, se poikkeaa kaikkien muiden
koirarotujen turkista. Se on kaksinker-
tainen ja erittäin paksu toimien koiran
suojana kylmässä vedessä samalla lailla
kuin vesilinnun höyhenpuku.

Päällyskarva on karkea ja aaltoileva,
pohjavilla nimensä mukaisesti villavaa ja
öljyistä. Turkki peittää koiran kokonaan,
ainoastaan kasvoissa, raajojen alaosassa
ja tassuissa on lyhyttä, sileää karvaa. Kun
painetaan kevyesti täydessä karvassa
olevan chessien turkkiä, tuntuu samalta
kuin painaisi vaahtomuovia.

Eräs kuulijoista tiedusteli tulisiko tur-
kin olla aaltoileva pelkästään selässä vai
tulisiko koko koiran olla aaltoilevan tur-
kin peittämä. Hänen käsityksensä mu-
kaan tuomareilla oli erilaiset mielipiteet

tästä asiasta. Vastatessaan kysymykseen
Millie totesi, että tuomareiden on tämän
rodun rotumääritelmästä ehkä kaikkein
vaikein ymmärtää minkälainen turkki
chessillä pitäisi olla, mutta vastaus löy-

tyy kyllä juuri rotumääritelmästä. Aal-
toileva, miltei käherretyn näköinen turk-
ki peittää koko koiran paitsi kasvot,
raajojen alaosat ja tassut.

Anita Soinjoki

Early Morning av Komsalö

ETUOSA, LIIKKEET JA VÄRI

Nykyään näkee valitettavan usein chesapeakekelahdennoutajia, joilla on niin sanottu "huono etuosa", se on liian suora tai sitten liian eteen työntynyt. Mitä tämä sitten tarkoittaa? Lavan ja olkavarren välinen kulmaus tulisi olla 90 astetta. Monilla koirilla se onkin aivan riittävän hyvin kulmautunut, mutta jos olkavarsi on liian lyhyt, koiran raajat siirtyvät liian eteen. Raajojen tulisi olla rungon alla, sillä on muistettava, että chessie työtä tehdessään kantaa suussaan painavia lintuja, sorsia, hanhia, jopa joutseniakin, eikä se voi säilyttää tasapainoaan elleivät sen raajat ole sijoittuneet kunnolla rungon alle. Samasta syystä polvikulmauksien on oltava hyvät ja tasapainossa etukulmauksien kanssa.

Liikkeistä puhuttaessa Millie totesi että chessie ravatessaan pyrkii astumaan jokaisella tassullaan samalle viivalle, tätä liikkumistyyliä kutsutaan nimellä "single tracking". On tuomareita jotka haluavat että koirat liikkuvat leveästi, sekä edestä että takaa. Leveät liikkeet ovat kuitenkin virhe, joka johtuu siitä, että koiralla on liian lyhyt olkavarsi ja/tai sääri.

Chesapeakekelahdennoutajan väri ulottuu vaaleasta kuloheinästä tummanruskeaan. Koira sulautuu maastoon täydellisesti. On tärkeää ettei ala suosia yhtä väriä muiden kustannuksella. Henkilö, joka kasvattaa chesseitä, tulee kyllä huomata, että kaikki värit esiintyvät enemmän tai myöhemmin. Alunperinhän metsästäjät valitsivat sen värisen pennun, joka parhaiten sopi siihen ympäristöön, jossa metsästä.

SILMISTÄ HÄNTÄÄN

Silmien tulee olla kellertävät, meripihkan väriset.

Eturinnan tulee olla vahva, syvä ja leveä ja rintakehän pyöreä ja syvä. Tässä ajatellaan taas koiran tehtävää, sen runko on kuin tehty uimista varten ja rintakehässä on runsaasti tilaa sydämelle ja keuhkoille jotka joutuvat alttiiksi valtavalle rasitukselle koiran työskennellessä.

Lapojen tulee olla riittävän vinot ja raajojen tulee asettua hyvin rungon alle. Raajojen tulee voida liikkua esteettömästi rintakehän sivussa. Näin chessie pystyy liikkumaan sille ominaisella pitkällä, voimakkaalla ja vetävällä askeleella. Uiminen on vaivattomampaa, eikä niin energiaa kuluttavaa.

Kaulan tulee olla keskipitkä, siinä pitää olla vahvat lihakset ja se kapenee lapoja kohti. Vahva kaula takaa sen, että koira pystyy kantamaan painaviakin lintuja pitkiä matkoja.

Polvien tulee olla hyvin kulmautuneet, jotta koira liikkuaan ja uidessaan saa riittävästi ponnistusvoimaa.

Käpälät ovat niin kutsutut jäniksenkäpälät, varpaat ovat pitkät ja polkuanturat hyvin pyöristyneet ja paksumat. Niin sanottuun kissankäpälään verrattuna jäniksenkäpälä on joustavampi ja kestävämpi.

Raajojen tulee olla suorat kun niitä katsotaan edestä tai takaa.

Välikämmen on hieman taipunut. Sekä välikämmen että kintereen tulee olla keskipitkät. Miksi chesapeakeella pitää olla hieman taipunut välikämmen kun muilla noutajilla pitää olla suora? Vastaus on yksinkertaisesti että taipunut on joustavampi kuin suora, esimerkiksi hevosella välikämmen on taipunut.

Hännän tulee ulottua kintereeseen, sen tulee olla suora tai hiukan kaareva.

KALLON ALUE JA HYLKÄÄVÄT VIRHEET

Kallon tulee olla leveä ja pyöreä ja otsapenkereen keskiloiva.

Korvat ovat pienet, korkealle asettuneet, riipuvat ja keskipaksut. Näin siksi että koiran on uitava painava lintu suussa ja mikäli korvat olisivat liian alhaalle kiinnittyneet ja/tai liian isot, niihin menisi vettä, mikä ei tietenkään olisi suotavaa. Korvien on myös oltava riittävän paksut, jotteivät paleltuisi jäisessä vedessä.

Kuonon on oltava riittävän pitkä, jotta koira voisi helposti kantaa lintua, huulten on oltava riittävän kuivat.

Pää muodostaa tylpän kolmion, se ei saa olla laatikkomainen. Leikkimielisesti sanottuna sen tulee olla sellainen, että siihen mahtuu isot aivot!

High Noon Sierra Sadiella on kaunis pää

Anita Soinjoki

Turkki ja yleisvaikutelma ovat tärkeimmät chesapeakekelahdennoutajaa arvosteltaessa.

Hylkääviä virheitä ovat musta väri, valkoinen väri muualla kuin rinnassa tai tassuissa sekä kannukset takaraajoissa. Etujalkojen kannuksia chessie käyttää kun se talvella uituaan nousee takaisin jään päälle, niitä ei siis pidä poistaa.

Muistakaa, että chessie on luonnollinen rotu. Se on kehitetty metsästäystä ajatellen mahdollisimman toimivaksi, mutta myös omistajansa parhaaksi ystäväksi – antakaa sen pysyä sellaisena!

LUONTEEN YMMÄRTÄMINEN ELINTÄRKEÄÄ

- Luonteesta haluaisin keskustella pitkään, sanoi Millie. – On tärkeää oppia ymmärtämään tätä rotua. Chesapeakekelahdennoutaja on mielestäni erilainen luonteeltaan kuin mikään muu koirarotu ja se on varsinkin erilainen kuin muut noutajat. Väärin käsiteltyinä siitä voi tulla vaikeasti hallittava – tätä jotkut ihmiset sanovat kovapäisyysdeksi.

Yankee rakastaa vettä yli kaiken kunnan chessien tapaan

Sanna Kareljärvi

Koirat kuin heinät

Anita Soinjoki

Omistajan on opittava keskustelemaan koiransa kanssa, sille ei saa huutaa. Koiralle on selitettävä mitä siltä halutaan, jos osaa tehdä tämän oikein, se kyllä ymmärtää. Chessien kasvattaminen on aivan samanlaista kuin lasten kasvattaminen. Sille pitää selittää mitä se saa tehdä ja mitä ei halua sen tekvän. Koiralle ei saa huutaa, jos se tekee väärin. -Pystyn karjumaan yhtä kovaa kuin kuka tahansa, mutta chessieilleni en koskaan karju, muille ihmisille kylläkin, Millie kertoo.

-Tiedän että joskus on hyvin vaikeata olla suuttumatta koiralle, sillä jos chessie ei ymmärrä mitä sen halutaan tekvän, se ryhtyy hyvin usein pelleilemään. Mikäli omistaja reagoi tähän pelleilyyn rankaisemalla sitä tai huutamalla sille, se hämmentyy täysin ja menee lukkoon. Se katsoo sinua kysyen koko olemuksellaan: "Mitä sinä nyt oikein haluat minun tekvän?" Silloin on yritettävä selittää ja näyttää koiralle uudestaan mitä siltä odotetaan, muuten se hämmentyy entistä enemmän, korvat menevät luimuun ja se seisoo häntä koipien välissä. Sellaista koiraa, varsinkaan chessietä, ei ole hauska katsoa. Tällainen tilanne selviää vain palaamalla takaisin lähtökohtaan ja kirjaimellisesti näyttämällä koiralle mitä sen odotetaan tekvän.

Chesapeakekahdenoutaja ei ole oikea rotu niin sanotuille machomiehille tai naisille. -Minä en suostu edes harkitsemaan pennun myymistä tämän kaltaiselle ihmistyyppille. Minusta tuntuu kuitenkin ettei täällä Suomessa ole sellaisia kouluttajia kuin meillä kotona USA:ssa on. He yrittävät kouluttaa chessieitä olemalla kova niitä kohtaan. Mitä kovempia otteita kouluttajat käyttävät, sitä kovemmaksi chessiet muuttuvat. Se on hyvin surullista nähtävää, sillä koiran ja ohjaajan välille ei koskaan voi syntyä

Chessie on parhaimmillaan, kun se saa tehdä työtä

Lars Olli

yhteisymmärrystä tältä pohjalta. Moni hyvä koira joutuu tavallaan hukkaan tästä syystä. Tällaisten "macho-tyyppisten" kouluttajien on tietenkin mahdollonta myöntää omat vikansa, syy on aina ja ainoastaan koirassa. Tyyppiesimerkki yllämainitusta oli vanhemmiten erittäin kuuluisaksi tullut chessieuros Nelgard's Baron, vasta kun se useiden epäonnistuneiden koulutusyritysten jälkeen 7-vuotiaana päätyi Eloise Hellerin omistukseen ja koulutettavaksi, se saavutti nopeasti käyttö- ja nuotovalion arvot, summaa Millie.

CHESSIE ON KUIN PARAS YSTÄVÄ

- Toivon että ihmiset ovat oppineet jotakin rotumääritelmästä ja varsinkin chessien luonteesta. Chessietä ei pidä koskaan käsitellä kovakouraisesti. Mitä kovemmin niitä käsitellään sen kovemmaksi ne itse muuttuvat. Itse asiassa on niin, että yhdeksän kertaa kymmenestä nainen tulee paremmin toimeen chessien

kanssa kuin mies. Miehet tahtovat olla liian dominoivia. Jos on liian kova koiralleen, se hyvin pian ajattelee ettei emäntä tai isäntä enää ole sen ystävä. - "Mene sinä omaa tietäsi, minä kuljen omaani!" - Tulee kuitenkin muistaa, että chessiet ovat hyvin älykkäitä koiria, omistajan tulisi aina pysyä muutaman askeleen niitä edellä. Missään tapauksessa ei saa antaa sen kuvitella olevansa lauman johtaja. Chesapeake on hyvin "inhimillinen" koira, joten sitä tulee ajatella ystävänä. Sitä pitää kohdella samoin kuin parasta ystäväänsä, silloin sen kanssa ei tule olemaan mitään ongelmia!

Kasvattajille sanoisin että mikäli chesapeakekahdenoutajassa on jokin piirre josta ei pidä, kannattaa hankkia itselleen jokin toinen koira ja ryhtyä kasvattamaan sitä rotua. Valinnan varaa on vaikka kuinka paljon! Ei pidä yrittää muuttaa chesapeakekahdenoutajan rotumääritelmää, rotu on pitkän jalostustyön tulos ja tulee säilyttää alkuperäisenä.

Lily ja Freddie vahtivat

Anita Soinjoki

Lassilla on harvinainen, mutta sallittu naamio

Anita Soinjoki